

PATVIRTINTA:
Akcinės bendrovės „Amilina“
generalinio direktoriaus
Edvino Bernoto
2017-09-01
įsakymu Nr. *031-94*

DARBŲ UŽDAROSE TALPOSE AR RIBOTOSE ERDVĖSE

SAUGOS IR SVEIKATOS INSTRUKCIJA Nr. 77

	DARBŲ UŽDAROSE TALPOSE AR RIBOTOSE ERDVĖSE SAUGOS IR SVEIKATOS INSTRUKCIJA	2017-09-01
		Nr. 77

I. TIKSLAS

1. Šios instrukcijos tikslas - nustatyti darbuotojų saugos ir sveikatos (toliau - DSS) reikalavimus, atliekant darbus uždaroje talpoje ar ribotoje erdvėje Akcinėje bendrovėje „AMILINA“ (toliau - Bendrovė).

II. TAIKYMAS

2. Ši instrukcija taikoma kiekvienam Bendrovės darbuotojui, organizuojančiam, planuojančiam ir / ar atliekančiam darbus uždaroje talpoje ir ribotoje erdvėje bei pagal atitinkamų sutarčių su Bendrove sąlygas, rangovinių organizacijų, atliekančių tokius darbus (toliau - rangovai) darbuotojams.

3. Šios instrukcijos reikalavimai netaikomi:

3.1. Atliekant darbus uždaroje talpoje katilinėje;

3.2. Atliekant darbus uždaroje talpoje, kurios yra izoliuotos nuo pavojingų energijos šaltinių ir kuriose neįmanoma uždujinimo galimybė. Prie tokių talpų priskiriama:

3.2.1. atviri šilumokaičiai, aušintuvų korpusai su pašalintais vamzdžių pluoštais;

3.2.2. atidarytos krosnys;

Pastaba: Sprendimą nepildyti darbų leidimo patekimui į uždara talpą priima asmuo, įgaliotas išduoti leidimą, tai nurodydamas leidime darbams.

III. TERMINAI IR APIBRĖŽTYS

4. Šioje instrukcijoje vartojami terminai ir apibrėžtys:

4.1. **Uždara talpa (toliau - uždara talpa arba UT)** - tai tokia uždara ar ribota erdvė, kuri tenkina visas tris žemiau nurodytas savybes:

4.1.1. yra pakankamo dydžio ir formos, kad darbuotojas į ją galėtų patekti bei vykdyti darbus;

4.1.2. esama ar esamos patekimo į UT vietos dėl savo dydžio, formos ir / ar vietos neleidžia darbuotojui laisvai (nelendant) į ją patekti ar iš jos išlįsti;

4.1.3. nėra skirta nuolatiniam darbuotojų buvimui joje.

Pvz.: talpos, aruodai, krosnys, katilai, džiovyklos, šuliniai, cisternos (sunkvežimio cisterna, vagono tipo cisterna), rezervuarai, požeminės komunikacijos, dviejų metrų ir gilesnės iškasos, sunkvežimių svarstyklės, rūšiai (lifto, keltuvo) ir kt.

4.2. Šioje instrukcijoje **padalinio vadovas** — asmuo, kuris atsako už darbuotojų saugą ir sveikatą jam priskirtame padalinyje ir kurio nurodymai privalomi bent vienam darbuotojui - tai cechų viršininkai ir barų bei padalinių vadovai, pamainų meistrai;

4.3. **Asmuo, įgaliotas išduoti leidimą** — specialiai išmokytas ir generalinio direktoriaus įsakymu paskirtas objektą eksploatuojančio personalo vadovaujantis darbuotojas, cecho viršininkas/ pamainos meistras/ baro vadovas. Asmuo, įgaliotas išduoti leidimą, turi teisę išduoti leidimą tik jam priskirtame objekte/padalinyje/bare.

4.4. **Darbų vadovas** - specialiai apmokytas darbų uždaroje talpoje ar ribotoje erdvėje atlikėjų vadovas, kuriam pavesta organizuoti atitinkamus darbus (Bendrovės atitinkami darbuotojai, rangovinių organizacijų vadovai ir pan.).

4.5. **Darbų uždaroje talpoje ar ribotoje erdvėje atlikėjai (toliau - darbų atlikėjai)** - tai darbuotojai, kuriems numatytų darbų atlikimui suteikta teisė patekti į uždara talpą/ribotą erdvę.

4.6. **Darbų prižiūrėtojas** - darbuotojas, kuriam pavesta organizuoti ir koordinuoti tinkamą jam priskirtų darbų atlikimą, vykdant jam priskirto gamybos padalinio mechaninės įrangos/įrengimų, mechanizmų, armatūros ir vamzdinių, elektros įrengimų, kontrolės matavimo prietaisų ir automatikos įrengimų techninės būklės ir eksploatacijos techninę priežiūrą, taip pat organizuoti ir koordinuoti susijusių darbų atlikimą einamųjų ir kapitalinių remontų bei planinio įrenginių stabdymo remontui metu pagal atitinkamos srities ir saugaus darbo reikalavimus.

4.7. **Leidimas patekti ir dirbti ribotoje erdvėje (LDRE) (toliau - leidimas)** - tai

Bendrovėje nustatytos formos dokumentas, kuriame nurodoma darbų atlikimo vieta, leidimo išdavimo data, galiojimo laikas, įvykdytos paruošiamosios priemonės, esami ir galintys kilti pavojai, reikalingos naudoti asmeninės apsaugos priemonės, kitos saugų darbą užtikrinančios priemonės, oro ėminių tyrimo rezultatai bei kiti duomenys, susiję su atliekamais darbais, ir pasirašytas asmens, įgalioto išduoti leidimą, darbų vadovo. Leidime, išklause instruktažą, pasirašo ir visi darbų uždaroje talpoje darbuotojai bei prižiūrėtojai. Leidimo formą nustato Darbuotojų saugos ir sveikatos skyrius.

4.8. **Patekimo į UT vieta** - vieta, pro kurią darbuotojai patenka į uždaro talpos vidų arba išeina iš jos, pvz.: liukai, angos, durys ir kt.

4.9. **Ribinis dydis (RD)**- vidutinės koncentracijos didžiausias leistinas cheminės medžiagos dydis darbuotojo kvėpavimo erdvėje, išmatuotas per standartizuotą tyrimo laikotarpį. Ribiniai dydžiai pateikti Lietuvos higienos normoje HN 23:2011 [4.3].

4.10. **Ūmaus poveikio kenksminga cheminė medžiaga** - cheminė medžiaga, pasižyminti ardančiomis ar dirginančiomis ar toksiškomis savybėmis, kurios veikiamas darbuotojas gali mirti, ūmiai apsinuodyti ar ūmiai susirgti. Pagrindinės Bendrovėje naudojamų ūmaus poveikio kenksmingų cheminių medžiagų sąrašas pateiktas 2 priede.

4.11. **Lengvai užsiliepsnojanti ir (arba) degi medžiaga** – organinių dulkių, dujų ir kt. pavidalo medžiagos, kurios gali sudaryti sprogį aplinką, nebent jų savybių tyrimas parodo, kad, susimaišiusios su oru, savaime jos negali sukelti sprogo.

4.12. **Apatinė sprogimo riba (ASR)** - apatinė lengvai užsiliepsnojančios medžiagos koncentracijos ore intervalo, kuriame gali įvykti sprogo, riba.

4.13. **Technologinis įrenginys** - pastate ar atviroje teritorijoje ant statybinių laikančiųjų konstrukcijų ir pamatų pastatytų, sumontuotų ir sujungtų įrenginių, mechanizmų, mašinų, įtaisų, aparatų, prietaisų, indų, atskirtų ar sujungtų vamzdiniais, visuma.

IV. PAREIGOS

5. **Asmuo, įgaliotas išduoti leidimą, privalo:**

5.1. Prieš darbų pradžią užpildyti leidimą, vadovaujantis leidimo įforminimo tvarka, nurodant darbų atlikimo vietą ir laiką, darbų pavadinimą, reikalingus atlikti oro ėminius;

5.2. Kartu su darbų vadovu vizualiai patikrinti UT/ribotą erdvę, kurioje planuojama dirbti, ir įsitikinti, kad ji yra tinkamai apsaugota nuo visų energijos rūšių ir kitų pavojų;

5.3. Įvertinti talpoje buvusias ar galėjusias būti medžiagas ir bendru sutarimu nustatyti reikalingus atlikti darbo aplinkos oro tyrimus bei mėginių paėmimo vietas;

5.4. Įvertinti uždaroje talpoje atliktus paruošiamuosius darbus, esančius bei galinčius kilti kenksmingus, pavojingus rizikos veiksnius, nustatyti patekimo į uždara talpą galimybę, reikalingas naudoti asmenines ir kolektyvines apsaugos priemones;

5.5. Į UT leisti patekti ir dirbti joje tik tokiam darbų atlikėjų skaičiui, kuris nekeltų pavojaus jų saugai ir sveikatai;

5.6. Sistemingai kontroliuoti atliekamus darbus ir juos sustabdyti, jei jie atliekami nesaugiai;

6. **Darbų vadovas privalo:**

6.1. Pasirašyti leidime prieš tai įsitikinus, kad uždara talpa yra tinkamai paruošta saugiam darbų atlikimui;

6.2. Darbų atlikimui skirti tik tinkamai išmokytus, instruktuosius ir turinčius reikalingus pažymėjimus darbuotojus;

6.3. Supažindinti (pasirašant darbų leidime) darbų atlikėjus su reikalingais atlikti darbais, jų atlikimo eiga, saugiais darbo metodais, aplinkos oro ėminių rezultatais, reikalingomis naudoti asmeninėmis ir kolektyvinėmis apsaugos priemonėmis;

6.4. Numatyti ryšio palaikymo būdus (signalinės virvės patraukimai, pabeldimai ir pan.), priemones (radijo ryšio aparatai, švilpukai ir pan.) bei dažnumą tarp darbų atlikėjų ir stebėtojo;

6.5. Užtikrinti, kad darbų atlikėjai nepradėtų darbų UT, kol leidime nėra visų nurodytų